

Program studiów podyplomowych w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego

Ogólna charakterystyka studiów podyplomowych		
Wydział realizujący studia podyplomowe:		Wydział Humanistyczny
Nazwa studiów podyplomowych:		studia podyplomowe w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego
Nazwa studiów podyplomowych w j. angielskim:		Postgraduate Studies in Teaching Polish as a Foreign Language
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		6
Liczba semestrów:		2
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:		250 godzin dydaktycznych + 60 godzin praktyk
Łączna liczba punktów ECTS:		30
Forma zaliczenia studiów podyplomowych – warunki uzyskania świadectwa ukończenia studiów podyplomowych*		Warunkiem uzyskania świadectwa studiów podyplomowych jest zaliczenie wszystkich zajęć dydaktycznych oraz praktyk. Ocena ze studiów stanowi średnią ocen uzyskanych ze wszystkich przedmiotów.
Cel studiów podyplomowych:	Działania lub zadania, które potrafi wykonywać osoba posiadająca kwalifikację <i>(należy określić, do czego przygotowują uczestników studia podyplomowe).</i>	Studia podyplomowe przygotowują nauczycieli do prowadzenia zajęć języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonych w krajowych i zagranicznych szkołach wszystkich szczebli oraz w innych placówkach oświatowych, które zajmują się uczeniem języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonych i propagowaniem polskiej kultury w środowiskach obcojęzycznych. Absolwent studiów jest przygotowany merytorycznie i dydaktycznie do prowadzenia zajęć z osobami dorosłymi oraz z dziećmi na wszystkich poziomach zaawansowania znajomości języka polskiego (A0–C2).
	Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji <i>(należy opisać uzyskiwane przez uczestników nowe uprawnienia i kwalifikacje zawodowe niezbędne na rynku pracy).</i>	Studia podyplomowe dają kwalifikacje do bycia lektorem / nauczycielem języka polskiego jako obcego. Uzyskane kwalifikacje są honorowane zarówno przez polskie i zagraniczne instytucje prowadzące nauczanie języka polskiego jako obcego / drugiego / odziedziczonych, jak i przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej kierującą lektorów do pracy poza granicami kraju. Absolwenci studiów podyplomowych mogą również brać udział w egzaminach certyfikatowych z języka polskiego jako obcego. Kwalifikacje uzyskane w ramach studiów podyplomowych pozwalają ponadto starać się o uzyskanie uprawnień egzaminatora podczas egzaminu z języka polskiego jako obcego.
	Zapotrzebowanie na kwalifikację, przedstawione w kontekście trendów na rynku pracy, rozwoju nowych technologii, potrzeb społecznych, strategii rozwoju kraju lub	Na polskim i zagranicznym rynku pracy działa szereg instytucji oferujących zatrudnienie osobom o kwalifikacjach kształconych w ramach opisywanych studiów podyplomowych. Przy projektowaniu studiów i ustalaniu kwalifikacji absolwentów wzięto pod uwagę oczekiwania potencjalnych pracodawców, tj. instytucji zatrudniających lektorów jpjo, w szczególności instytucji,

	regionu (<i>należy również uwzględnić opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych</i>).	w których słuchacze studiów podyplomowych odbywają praktyki lektorskie, jak również opinie przedstawione w ankietach oceniających przez absolwentów poprzednich edycji studiów podyplomowych. Program został skonsultowany z następującymi interesariuszami: <u>Interesariusze wewnętrzni:</u> nauczyciele prowadzący zajęcia w ramach Studiów Podyplomowych Nauczania Języka Polskiego jako Obcego; pracownicy i współpracownicy Studium Kultury i Języka Polskiego dla Obcokrajowców UMK, czynni lektorzy jpjo; absolwenci poprzednich serii studiów podyplomowych (ankiety ewaluacyjne oraz ankiety monitorujące losy absolwentów studiów podyplomowych). <u>Interesariusze zewnętrzni:</u> - Московский государственный университет им. М.Н. Ломоносова, Филологический Факультет, - Univerzita Komenkého v Bratislave, Filozofická Fakulta, - Université Paris-Sorbonne, UFR d'Etudes Slaves, - Szkoła Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego, - Stowarzyszenie Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego „Bristol”, - Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych.
	Możliwości wykorzystania kwalifikacji.	Uzyskane kwalifikacje absolwent może wykorzystać w systemie szkolnictwa polskiego (zajęcia wyrównawcze dla obcokrajowców, praca w klasach z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym), w szkołach działających w systemach obcych państw, jak i w szkolnictwie prywatnym. W grę wchodzi m.in. następujące placówki: - szkoły języka polskiego dla cudzoziemców działające przy ośrodkach akademickich w Polsce, w tym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (wykaz ośrodków nauczających w Polsce: http://www.bristol.us.edu.pl/polska.php); - ośrodki nauczające na świecie (wykaz: http://www.bristol.us.edu.pl/swiat.php; http://www.orpeg.pl/index.php/szkolynaswiecie); - szkoły polskie wszystkich szczebli, w których naukę podjęli obcokrajowcy, a którym przysługuje nauka języka polskiego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia (Dz.U. z 2015 r., poz. 1202).
	Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze.	Kwalifikacje uzyskiwane na studiach podyplomowych mieszczą się w grupie kwalifikacji uzyskiwanych w obrębie studiów filologicznych. Ponadto są skorelowane z kwalifikacjami umożliwiającymi wykonywanie zawodu nauczyciela 1) języka obcego, 2) języka polskiego.
Efekty uczenia się dla studiów podyplomowych**		

Symbol	Po ukończeniu studiów podyplomowych absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
wiedza	
EUS_W01	Ma wiedzę na temat poziomów biegłości w nauczaniu języków obcych i powiązanych z nimi kompetencji.
EUS_W02	Ma wiedzę na temat zasobu jednostek poszczególnych podsystemów języka polskiego oraz ich funkcji i wzajemnych powiązań w procesie budowania poprawnych wypowiedzi w języku polskim.
EUS_W03	Rozumie rolę czynników lingwistyczno-kulturowych w procesie glottodydaktycznym. Charakteryzuje trudności obcokrajowców z przyswajaniem polskiej wymowy, pisowni, gramatyki i leksyki.
EUS_W04	Ma wiedzę na temat polskich realiów geograficznych i społecznych oraz podstawowych wydarzeń z historii Polski.
EUS_W05	Orientuje się w zjawiskach dawnej i współczesnej polskiej kultury i literatury popularnej, ludowej oraz wysokiej, rozumie ich udział w kształceniu językowym oraz budowaniu porozumienia między przedstawicielami różnych kultur.
EUS_W06	Ma wiedzę na temat teorii przyswajania języka pierwszego i uczenia się języka drugiego, a także podejść leżących u podstaw poszczególnych metod nauczania.
EUS_W07	Zna różnorodne metody nauczania poszczególnych poziomów języka i sprawności językowych. Omawia strategie nauczania realiów, kultury i literatury w procesie glottodydaktycznym.
EUS_W08	Zna tradycyjne i elektroniczne słowniki, które można wykorzystywać do nauczania języka polskiego jako obcego.
EUS_W09	Wymienia podręczniki i pomoce dydaktyczne (w tym programy komputerowe) do nauczania języka polskiego jako obcego.
EUS_W10	Rozumie zasady planowania dydaktycznego w odniesieniu do działu programowego, jednostki metodycznej, lekcyjnej i zadaniowej. Zna standardy i programy nauczania języka polskiego jako obcego.
EUS_W11	Posiada wiedzę na temat zasad testowania znajomości języka polskiego oraz zna system certyfikacji języka polskiego jako obcego.
EUS_W12	Zna podstawowe działania mediacyjne i strategie ich nauczania.
EUS_W13	Zna akty prawne regulujące zasady nauczania i testowania języka polskiego jako obcego. Orientuje się w zasadach funkcjonowania polskiego szkolnictwa za granicą i organizacji nauczania jpjo/drugiego w Polsce. Zna zasady kierowania lektorów jpjo do pracy za granicą.
EUS_W14	Ma wiedzę na temat specyfiki nauczania dzieci. Ma świadomość problemów wiążących się z nauczaniem dzieci uchodźców, imigrantów, Polaków wracających z zagranicy.
umiejętności	
EUS_U01	Rozpoznaje wartości imiennych i werbalnych kategorii gramatycznych, wyjaśnia sposób ich tworzenia oraz omawia pełnione w tekście funkcje. Porządkuje zagadnienia gramatyczne na podstawie kryterium stopniowania trudności.
EUS_U02	Rozpoznaje, poprawia i analizuje przyczyny błędów popełnianych przez uczących się podczas przyswajania języka polskiego.
EUS_U03	Potrafi przedstawiać wiedzę o polskich realiach, kulturze i literaturze w sposób uwzględniający inne perspektywy kulturowe.
EUS_U04	Konstruuje różnego rodzaju plany dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczących się i ich językowego zaawansowania. Potrafi zaplanować przebieg imprezy okolicznościowej zapoznającej uczących się z polską historią i tradycjami.

EUS_U05	Przyporządkowuje zagadnienia leksykalne, gramatyczne i komunikacyjne na poszczególne poziomy znajomości polskiego jako obcego. Dobiera metody i formy ich wprowadzania na lekcji, utrwalania i wykorzystania w komunikacji z uwzględnieniem grupy wiekowej.					
EUS_U06	Rozpoznaje i klasyfikuje problemy uczących się z przyswojeniem polskiej gramatyki, leksyki, wymowy i zapisu. Dobiera metody, formy pracy i materiały dydaktyczne tak, by niwelować zdiagnozowane trudności i zapobiegać interferencjom.					
EUS_U07	Krytycznie analizuje podręczniki, pomoce dydaktyczne i słowniki, dobiera je do typu kursu i założonych celów językowych.					
EUS_U08	Układa własne ćwiczenia na podstawie odpowiednio dobranych tekstów prasowych, literackich, mówionych i pisanych, rozwijające wszystkie sprawności językowe, tj. mówienie, rozumienie, czytanie i pisanie.					
EUS_U09	Układa testy biegłości, plasujące, osiągnięć, ocenia ich trafność i rzetelność.					
EUS_U10	Potrafi zaplanować zajęcia poświęcone działaniom z zakresu mediacji tekstu i relacyjnej.					
EUS_U11	Obsługuje elektroniczne wersje słowników języka polskiego, programy komputerowe do nauczania języka polskiego jako obcego, korzysta z zasobów internetowych, przygotowuje prezentacje multimedialne.					
kompetencje społeczne						
EUS_K01	Wykazuje się umiejętnością integracji grupy: trafnie dobiera strategie komunikowania się z grupą, przydziela zadania i kontroluje ich wykonanie, rozwiązuje ewentualne konflikty wynikające z różnic międzykulturowych.					
EUS_K02	Potrafi pracować w zespole, w szczególności międzynarodowym, terminowo i rzetelnie wywiązuje się z powierzonych zadań i w miarę potrzeby modyfikuje plany dydaktyczne.					
EUS_K03	Ma świadomość tego, że jest nie tylko nauczycielem języka polskiego, ale także wzorcem pięknej, poprawnej polszczyzny, ambasadorem polskiej kultury oraz pośrednikiem kulturowym między kulturą polską a kulturami uczących się jpjo. Widzi potrzebę popularyzowania polskiej kultury i sztuki poza granicami kraju. Jest gotowy pośredniczyć między przedstawicielami różnych kultur w sytuacjach nieporozumień i konfliktów.					
EUS_K04	Kontroluje poziom swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się.					
Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduły kształcenia	Przedmioty	Charakter zajęć (teoretyczne/ praktyczne) T/P	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	Zakładane efekty uczenia się	Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez uczestnika
Moduł kształcenia I DYDAKTYKA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO	wprowadzenie do glottodydaktyki polonistycznej	T	8	1	Wiedza: EUS_W01; EUS_W02; EUS_W03; EUS_W04; EUS_W05; EUS_W06; EUS_W07; EUS_W08; EUS_W09; EUS_W10; EUS_W11; EUS_W14 Umiejętności:	Kontrola ciągła: ćwiczenia na zajęciach wykonywane indywidualnie, w parach lub grupach (np. opracowywanie konspektów, poprawa prac pisemnych i analiza błędów, dobieranie materiału do zajęć, krytyczna analiza
	nauczanie polskiej wymowy	P	18	2		
	nauczanie gramatyki	P	10	1		

	<i>nauczanie słownictwa</i>	P	10	1	EUS_U01; EUS_U02; EUS_U03; EUS_U04; EUS_U05; EUS_U06; EUS_U07; EUS_U08; EUS_U09; EUS_U11 <u>Kompetencje społeczne:</u> EUS_K01; EUS_K02; EUS_K03; EUS_K04 <i>Po zrealizowaniu zajęć z modułu I uczestnik studiów ma wiedzę na temat dydaktyki i metodyki nauczania języka polskiego jako obcego oraz dysponuje umiejętnościami w tym zakresie. M.in. potrafi krytycznie analizować podręczniki i inne materiały dydaktyczne, dobiera treści nauczania, dobiera metody, formy i narzędzia pracy do typu prowadzonych zajęć, uwzględnia wpływ czynników kulturowych oraz psychologicznych na proces nauczania języka polskiego jako obcego, przygotowuje plany i programy studiów, układa ćwiczenia kształcące znajomość systemu języka polskiego oraz sprawności językowe, zna zasady przeprowadzania egzaminu certyfikatowego, potrafi oceniać testy egzaminacyjne oraz konstruować sprawdziany wiedzy i umiejętności uczących się jpjo.</i>	pomocy dydaktycznych, układanie ćwiczeń) <u>Kontrola końcowa:</u> analiza wybranego zagadnienia glottodydaktycznego w formie pracy pisemnej, sporządzenie ćwiczeń do konkretnego zagadnienia, sprawdzian pisemny Umiejętności i kompetencje społeczne słuchacza kontroluje się także podczas prowadzenia lekcji w ramach praktyk.
	<i>nauczanie literatury</i>	P	10	1		
	<i>nauczanie kultury</i>	P	10	1		
	<i>nauczanie realiów</i>	P	10	1		
	<i>nauczanie sprawności receptywnych</i>	P	20	2		
	<i>nauczanie sprawności produktywnych</i>	P	20	2		
	<i>nauczanie dzieci</i>	P	10	1		
	<i>planowanie dydaktyczne</i>	P	6	1		
	<i>testowanie znajomości języka polskiego jako obcego</i>	P	20	2		
	<i>nauczanie języków specjalistycznych</i>	P	10	1		
Moduł kształcenia II LINGWISTYKA	<i>gramatyka funkcjonalna języka polskiego</i>	T/P	40	3	<u>Wiedza:</u> EUS_W01; EUS_W02; EUS_W03; EUS_W06	<u>Kontrola ciągła:</u> ćwiczenia na zajęciach wykonywane indywidualnie, w parach lub grupach (np.
	<i>język polski wśród języków świata</i>	T	6	1		

	<i>kognitywne i społeczne aspekty wielojęzyczności</i>	T	6	1	<u>Umiejętności:</u> EUS_U01; EUS_U05; EUS_U06 <u>Kompetencje społeczne:</u> EUS_K02; EUS_K04 <i>Po zrealizowaniu zajęć z modułu II uczestnik studiów ma wiedzę na temat miejsca języka polskiego wśród języków świata oraz typologicznych cech polszczyzny. Ma wiedzę wyraźną na temat budowy systemu języka polskiego. Potrafi porównać system języka polskiego z systemem znanego sobie języka obcego. Zna przyczyny problemów społecznych i kognitywnych osób dwujęzycznych, potrafi wskazać pozytywne strony wielojęzyczności. Jest świadomy tego, że wiedza i umiejętności językowe lektora / nauczyciela przekładają się na jakość nauczania jpjo.</i>	transformacje, objaśnianie mechanizmów językowych, poprawianie błędów, uzupełnianie form, konstrukcji) <u>Kontrola końcowa:</u> analiza zjawiska językowego w formie pracy pisemnej, sprawdzian pisemny
Moduł kształcenia III KULTURA I REALIA	<i>polska kultura wysoka</i>	T	6	1	<u>Wiedza:</u> EUS_W04; EUS_W05; EUS_W07 <u>Umiejętności:</u> EUS_U03; EUS_U04; EUS_U07; EUS_U08 <u>Kompetencje społeczne:</u> EUS_K01; EUS_K03	<u>Kontrola ciągła:</u> praca na zajęciach – grupowa i w parach (np. odgrywanie ról, analiza przypadków) <u>Kontrola końcowa:</u> sprawdzian pisemny
	<i>polska kultura popularna i ludowa</i>	T	6	1		
	<i>komunikacja międzykulturowa</i>	P	6	1	<i>Po zrealizowaniu zajęć z modułu III uczestnik studiów potrafi wymienić specyficzne cechy polskiej kultury, ma podstawową wiedzę na temat polskiej historii, kultury wysokiej, popularnej i ludowej. Potrafi integrować treści realioznawcze oraz kulturowe z kształceniem kompetencji komunikacyjnych, potrafi zaplanować przebieg imprezy okolicznościowej. Potrafi przeprowadzić lekcję w grupie wielokulturowej.</i>	Umiejętności i kompetencje społeczne słuchacza kontroluje się także podczas praktyk.
Moduł kształcenia IV	<i>prawne uwarunkowania nauczania języka polskiego jako obcego</i>	T	6	1	<u>Wiedza:</u> EUS_W01; EUS_W09; EUS_W12; EUS_W13	<u>Kontrola ciągła:</u> wykonywanie zadań w zakresie obsługi programów

PRZEDMIOTY UZUPEŁNIAJĄCE	<i>działania mediacyjne</i>	P	6	1	Umiejętności: EUS_U03; EUS_U10; EUS_U11 Kompetencje społeczne: EUS_K01; EUS_K03; EUS_K04 <i>Po zrealizowaniu zajęć z modułu IV uczestnicy studiów znają podstawowe dokumenty regulujące nauczanie i testowanie języka polskiego jako obcego. Znają możliwe ścieżki kariery nauczyciela języka polskiego jako obcego/drugiego. Umieją konstruować zadania mediacyjne. Obsługują wybrane komputerowe programy edukacyjne, korzystają z platform edukacyjnych i narzędzi dydaktycznych on-line.</i>	komputerowych, ćwiczenia mediacyjne Kontrola końcowa: stworzenie materiałów ćwiczeniowych z zakresu omawianych zagadnień, sprawdzian pisemny
	<i>techniki multimedialne w nauczaniu obcokrajowców</i>	P	6	1		
Moduł kształcenia V PRAKTYKA	<i>praktyka</i>	P	60	2	Umiejętności: EUS_U02; EUS_U03; EUS_U04; EUS_U05; EUS_U06; EUS_U07; EUS_U08 Kompetencje społeczne: EUS_K01; EUS_K02; EUS_K03 <i>Po zrealizowaniu praktyk uczestnik studiów potrafi prowadzić obserwacje zajęć i je dokumentować, samodzielnie planuje lekcje i je prowadzi, potrafi zorganizować i poprowadzić zajęcia pozalekcyjne. Wykazuje się umiejętnościami integracji grupy: trafnie dobiera strategie komunikowania się, przydziela zadania i kontroluje ich wykonanie, rozwiązuje ewentualne konflikty wynikające z różnic międzykulturowych. Potrafi analizować własną pracę i jej efekty oraz pracę uczących się, radzi sobie z sytuacjami nieprzewidzianymi.</i>	kontrola ciągła: obserwacja zajęć prowadzonych przez studenta, omawianie z nim planu lekcji i sposobu prowadzenia zajęć, sprawdzanie prowadzonej dokumentacji praktyk

Program studiów podyplomowych obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2026/2027